

Niki Derlukiewicz

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

POTENCJAŁ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W ASPEKcie TWORZENIA INNOWACYJNEJ GOSPODARKI

Streszczenie: W artykule przedstawiono krótką charakterystykę województwa dolnośląskiego oraz opisano potencjał, który może sprzyjać innowacyjności w regionie. Szczególną uwagę w artykule zwrócono na parki technologiczne, uczelnie wyższe, inkubatory przedsiębiorczości oraz inne instytucje i organizacje funkcjonujące w województwie dolnośląskim na rzecz zwiększania innowacyjności.

Słowa kluczowe: Dolny Śląsk, potencjał, innowacyjność.

1. Wstęp

W rozwoju współczesnej gospodarki, tj. gospodarki opartej na wiedzy (*knowledge-based economy*), coraz większe znaczenie przypisuje się innowacjom. W związku z tym niezwykle istotną staje się zdolność podmiotów do kreowania i adaptacji nowych technologii, wprowadzania nowych usług i produktów oraz wdrażania nowych rozwiązań organizacyjnych. Trendy rozwojowe krajów wysoko rozwiniętych pokazują, że obecnie oraz w najbliższej przyszłości trwały rozwój może zagwarantować jedynie budowanie przewagi konkurencyjnej przez działania i procesy oparte na wiedzy i innowacjach¹.

Warto także nadmienić, iż we współczesnej gospodarce wzrasta znaczenie regionów, które stają się nowymi podmiotami procesów rynkowych. W ich rozwoju decydującą rolę zaczynają odgrywać władze, instytucje, przedsiębiorstwa oraz ośrodki naukowo-badawcze działające na obszarze danego regionu. Coraz częściej podkreśla się, że tym, co decyduje o rozwoju konkretnego regionu, jest jego zdolność do stałego generowania i adaptacji nowych technologii, produktów, usług, rozwiązań organizacyjnych, a więc szeroko rozumianych innowacji.

Celem artykułu jest zaprezentowanie innowacyjnego potencjału województwa dolnośląskiego, który jest podstawą dla tworzenia innowacyjnych rozwiązań, a w efekcie budowania innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki w regionie.

¹ *Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013*, Ministerstwo Gospodarki, Departament Rozwoju Gospodarki, Warszawa 2006, s. 6.

Ze względu na ograniczoną objętość opracowania omawiane zagadnienie zostało przedstawione w syntetycznej formie.

2. Charakterystyka województwa dolnośląskiego – podstawowe informacje

Województwo dolnośląskie graniczy z Czechami i Niemcami oraz województwami: lubuskim, opolskim i wielkopolskim. Pod względem administracyjnym podzielone jest na 26 powiatów ziemskich i trzy powiaty grodzkie (Wrocław, Jelenia Góra i Legnica) oraz 169 gmin. Podstawowe dane liczbowe dotyczące województwa dolnośląskiego zamieszczone zostały w tab. 1. Dolny Śląsk ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę transportową (drogową, kolejową i lotniczą) i teleinformatyczną, która łączy region z innymi obszarami². Pomimo że sieć drogowa województwa dolnośląskiego należy do najgęstszych w kraju, to ze względu na jej niską jakość dojazd do poszczególnych części regionu jest czasochłonny³. Region usytuowany jest w strategicznym miejscu Polski i Europy, na przecięciu szlaków komunikacyjnych Wschód-Zachód i Północ-Południe. Stolicą regionu jest Wrocław, położony w niewielkiej odległości od stolic sąsiednich krajów europejskich. Sprawia to, że miasto oraz przynależny do niego region mają atrakcyjną lokalizację w europejskiej przestrzeni gospodarczej.

Tabela 1. Podstawowe informacje o województwie dolnośląskim z 2008 r.

Cecha	Wartość
Powierzchnia	19 948 km ²
Liczba ludności	2,9 mln osób
Gęstość zaludnienia	144 osób/km ²
Struktura administracyjna	26 powiatów ziemskich, 3 powiaty grodzkie, 169 gmin
Pracujący w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie	9,4% ogółu pracujących w województwie
Pracujący w przemyśle i budownictwie	35,1% ogółu pracujących w województwie
Pracujący w usługach	55,5% ogółu pracujących w województwie
Przeciętne wynagrodzenie	3135,83 zł brutto
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca	33 567 zł
Stopa bezrobocia	10%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS 2008.

W województwie dolnośląskim głównym sektorem przemysłu jest przemysł wydobywczy, o czym świadczy duża eksploatacja: rud miedzi i srebra w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym, węgla brunatnego prowadzona w gminie Bogatynia,

² <http://www.paiz.gov.pl>.

³ *Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013*, s. 30-31.

różnego rodzaju kamieni drogowych i budowlanych, glin ogniotrwałych (ze złoża Rusko-Jaroszów) oraz gazu ziemnego. Masyw Strzegom-Sobótka stanowi największy w Polsce rejon udokumentowanych złóż granitów. Ponadto Dolny Śląsk zajmuje pierwsze miejsce w Polsce pod względem wielkości zasobów oraz wydobycia kamieni drogowych i budowlanych, gdyż znajduje się tu ponad 50% całości krajowych zasobów tych surowców. Należy podkreślić, że wydobywane w trzech kopalniach (Lubin, Polkowice, Rudna) rudy miedzi odgrywają znaczną rolę na rynkach europejskich i światowych. Na terenie województwa dolnośląskiego znajdują się również bogate i różnorodne złoża wód mineralnych i leczniczych, w tym radoczynnych i termalnych. Ukształtowanie geograficzne, warunki środowiska przyrodniczego oraz zasoby kulturowe i historia regionu powodują, że turystyka na Dolnym Śląsku jest jedną z podstawowych sfer działalności. Potwierdzeniem tego jest rosnące zainteresowanie regionem ze strony turystów zagranicznych⁴.

Na terenie województwa dolnośląskiego od 1997 r. funkcjonują cztery Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE)⁵, których zadaniem jest dynamizowanie rozwoju gospodarczego poszczególnych gmin oraz ich otoczenia:⁶ wałbrzyska SSE INVEST-PARK, kamiennogórska SSE Małej Przedsiębiorczości, legnicka SSE oraz podstrefa Tarnobrzeszkiej SSE w Kobierzycach. Strefy te zostały stworzone w celu przyspieszenia rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska, rozwoju i wykorzystania nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w gospodarce, zwiększenia konkurencyjności produktów i usług, zagospodarowania majątku przemysłowego i infrastruktury oraz tworzenia nowych miejsc pracy⁷.

Do charakterystycznych i kluczowych działów gospodarki w regionie zalicza się: górnictwo i kopalnictwo, produkcję artykułów spożywczych i napojów, wyrobów chemicznych, instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków, produkcję maszyn i urządzeń, produkcję pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep, wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych, wytwarzanie energii elektrycznej i zaopatrywanie w nią, a także w gaz, wodę, poza tym pośrednictwo finansowe, obsługę nieruchomości, wynajem, naukę oraz usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej⁸.

Wartość wytworzonych w regionie dóbr i usług pomniejszona o nakłady związane z ich wytworzeniem, której miarą jest produkt krajowy brutto (PKB), stanowi

⁴ *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*, do Uchwały nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 roku, Wrocław 2005, s. 7.

⁵ Specjalna Strefa Ekonomiczna to wyodrębniona administracyjnie część terytorium przeznaczona do prowadzenia działalności gospodarczej na preferencyjnych warunkach. Przedsiębiorca w SSE podlega ulgowemu traktowaniu podatkowemu, może rozpocząć działalność na specjalnie przygotowanym, uzbrojonym terenie.

⁶ *Regionalny Program Operacyjny...*, wyd. cyt., s. 9.

⁷ <http://www.dolnyslask.pl>.

⁸ *Dolnośląska Strategia Innowacji*, Wrocław 2005, s. 16-17.

syntetyczną ilustrację efektów aktywności ekonomicznej⁹. Udział regionu dolnośląskiego w tworzeniu PKB dla całej gospodarki narodowej w 2006 r. to 8,1%. W 2005 r. PKB na mieszkańca w regionie Dolnego Śląska wynosił 53% średniego unijnego PKB i należał do wyższych w kraju (poza woj. mazowieckim – 81,2%, wielkopolskim – 54,8% i śląskim – 55,3%). Do tej samej grupy zaklasyfikował się także region pomorski, który osiągnął 50,4% średniego unijnego PKB na mieszkańca¹⁰. W latach 2000-2006 liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego wzrosła i obecnie województwo dolnośląskie zajmuje 2 miejsce pod tym względem w kraju (po woj. mazowieckim)¹¹. Dolny Śląsk znajduje się na 5 miejscu w kraju pod względem liczebności kadry akademickiej oraz liczby studentów i absolwentów, a na 4 miejscu – jeżeli chodzi o liczbę szkół wyższych, które mają siedzibę w regionie. Wrocław to trzeci w kraju ośrodek naukowy pod względem udziału publikacji w całkowitej liczbie polskich publikacji naukowych¹².

		Dostępność transportowa		Zasoby i koszty pracy		Rynek zbytu		Intrastr. gosp.		Intrastr. spol.		Bezsp. pow.		Aktyw. woj. wobec inw.		Atrakc. inwest. województw	
		Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga	Wartość	Ranga
	Wagi	20		25		15		10		5		5		20			
1	Śląskie	0,46	4	1,45	1	1,31	2	1,41	1	2,18	1	-1,04	16	0,02	8	0,85	1
2	Mazowieckie	0,39	6	-0,26	12	1,73	1	0,72	3	0,33	4	-0,48	12	1,20	3	0,58	2
3	Dolnośląskie	0,49	3	-0,03	7	0,44	5	0,91	2	0,79	3	-0,95	15	1,29	2	0,50	3
4	Wielkopolskie	0,51	2	0,12	4	0,02	6	0,24	4	-0,51	10	0,45	5	1,30	1	0,41	4
5	Małopolskie	0,26	8	0,47	2	0,50	4	0,16	5	1,81	2	-0,15	9	-0,44	11	0,25	5
6	Pomorskie	-0,21	11	-0,17	11	1,05	3	0,07	6	0,22	5	-0,64	14	0,42	4	0,14	6
7	Łódzkie	0,24	9	0,21	3	0,04	7	0,35	10	0,19	7	0,39	11	0,33	5	0,10	7
8	Zachodniopomorskie	0,45	5	-0,14	10	-0,12	8	-0,36	11	-0,05	6	-0,50	13	0,24	6	0,02	8
9	Lubuskie	0,53	1	-0,12	9	-0,15	10	-0,32	9	-0,70	15	-0,35	10	0,18	7	0,01	9
10	Opolskie	0,30	7	-0,31	14	-0,13	9	-0,01	7	-0,59	13	0,25	7	-0,11	9	-0,08	10
11	Kujawsko-Pomorskie	0,04	10	0,02	5	-0,19	11	-0,51	14	-0,19	0	-0,02	0	-0,69	13	-0,21	11
12	Podkarpackie	-0,68	14	-0,01	6	-1,04	15	-0,08	8	-0,56	12	1,61	1	-0,45	12	-0,34	12
13	Warmińsko-Mazurskie	-0,59	13	-0,35	15	-0,78	13	-0,38	12	-0,45	9	0,40	6	-0,17	10	-0,40	13
14	Świętokrzyskie	-0,34	12	-0,11	8	-1,26	16	-0,54	15	-0,53	11	0,52	3	-1,06	15	-0,55	14
15	Lubelskie	-0,72	15	-0,31	13	-0,97	14	-0,41	13	-0,93	16	0,83	2	-1,00	14	-0,61	15
16	Podlaskie	-1,11	16	-0,45	16	-0,36	12	-0,54	16	-0,63	14	0,46	4	-1,08	16	-0,67	16

Rys. 1. Atrakcyjność inwestycyjna województw w 2008 r.

Źródło: *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2008*, red. T. Kalinowski, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2008, s. 6.

Współczynnik aktywności zawodowej w regionie wynosi 52,3%, natomiast jeżeli chodzi o strukturę zatrudnienia, to w 2007 r. 57,1% zatrudnionych osób było

⁹ *Konkurencyjność Polski w procesie pogłębiania integracji europejskiej i budowy gospodarki opartej na wiedzy*, red. T. Michalski, K. Piech, SGH, Warszawa 2008, s. 34.

¹⁰ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

¹¹ <http://www.stat.gov.pl>.

¹² *Dolny Śląsk regionem wiedzy i innowacji*, red. M. Zawicki, Ernst&Young, Wrocław 2008, s. 3.

w sektorze usług, 36,4% w przemyśle i budownictwie oraz 6,5% w rolnictwie. Liczba osób zatrudnionych w sektorze badania i rozwój (B+R) w województwie dolnośląskim to zaledwie 1,2% wszystkich pracujących. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową również nie wyglądają najlepiej, gdyż wynoszą 103 zł na mieszkańca (0,45% PKB) i stanowią tylko 5,1% nakładów na B+R w Polsce (Polska = 100%). Najwyższe wydatki na B+R w Polsce na poziomie 1,02% PKB ponosi woj. małopolskie. Dla porównania w 2006 r. średnie wydatki w UE-27 na B+R stanowiły 1,82% PKB, a więc dopiero połowę zamierzonego celu. Największe wydatki na B+R, czyli ok. 5% PKB, ponoszą regiony Szwecji, Finlandii i Niemiec. Niestety Dolny Śląsk zalicza się do regionów, w których wydatki na B+R są najniższe w UE.

Odnosząc się do atrakcyjności inwestycyjnej województwa dolnośląskiego, należy stwierdzić, że w 2008 r. znajdowało się ono na 3 miejscu w kraju, więc jest jednym z czterech najbardziej dynamicznie rozwijających się regionów w Polsce. Potencjał kadrowy, naukowy, badawczy i gospodarczy województwa sprawia, że Dolny Śląsk zaliczany jest do regionów w Polsce najbardziej atrakcyjnych dla inwestorów (zob. rys. 1).

3. Potencjał województwa dolnośląskiego w dziedzinie innowacyjności

Dolny Śląsk ma silny potencjał edukacyjny i naukowo-badawczy, gdyż na jego obszarze funkcjonują liczne państwowe i niepaństwowe szkoły wyższe, kształcące na studiach I, II i III stopnia według systemu bolońskiego (licencjackich, inżynierskich, magisterskich, doktoranckich) oraz podyplomowych, a także sieć liceów, wśród których są te zajmujące wysoką pozycję w skali kraju. Ponadto występują liczne instytuty naukowe i jednostki badawczo-rozwojowe. Warto także zaznaczyć, iż województwo to znajduje się na 5 miejscu w kraju pod względem liczebności kadry akademickiej oraz liczby studentów i absolwentów, a na 4 miejscu, jeżeli chodzi o liczbę szkół wyższych, które mają siedzibę w regionie¹³.

W województwie istotną rolę w aspekcie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej odgrywają także parki technologiczne (woj. dolnośląskie znajduje się na 2 miejscu pod względem liczby parków technologicznych w Polsce – po woj. śląskim, w którym jest ich 8), czyli zespoły wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzone w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami, do których należą¹⁴:

- Wrocławski Park Technologiczny, którego celem jest kreowanie warunków dla wykorzystania naukowego i przemysłowego potencjału Wrocławia i regionu oraz stymulacja rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii¹⁵.

¹³ *Dolny Śląsk...*, wyd. cyt., s. 3.

¹⁴ <http://www.t-park.pl>.

¹⁵ <http://www.technologypark.pl>.

- Dolnośląski Park Technologiczny (Wałbrzych/Szczawno Zdrój), którego misją jest bezpośrednio wzmocnienie konkurencyjności podregionu wałbrzyskiego, a pośrednio także całego Dolnego Śląska przez wspieranie przedsiębiorczości opartej na wiedzy, wypracowanie modelowej współpracy z regionalnymi centrami badań i rozwoju oraz wzmacnianie przedsiębiorstw tworzących podstawy długofalowego rozwoju regionu, ponadto pobudzanie aktywności zawodowej regionalnej społeczności oraz poprawa spójności ekonomicznej mikroregionu z pozostałą częścią Dolnego Śląska, Polski i regionami Unii Europejskiej¹⁶.
- Legnicki Park Technologiczny, którego celem jest pozyskiwanie innowacyjnych inwestorów, rozwój przedsiębiorczości oraz zapewnienie inwestorom wsparcia w rozwoju nowoczesnych technologii, a także tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy¹⁷.
- ChemiPark Technologiczny w Brzegu Dolnym, którego misją jest stworzenie największego w Polsce ośrodka innowacyjności w branży chemicznej.
- Noworudzki Park Przemysłowy, który oferuje pod wynajem i dzierżawę powierzchni produkcyjne, handlowe, magazynowo-logistyczne i administracyjno-gospodarcze o powierzchni 21 683 m² oraz tereny pod inwestycje (31 657 m²) wraz z całą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.
- Park Przemysłowy Bukowice, położony w Brzegu Dolnym-Bukowice w odległości 20 km od Wrocławia, oferuje inwestorom 1 144 430 m² dla przemysłu, szczególnie dla sektorów uciążliwych, np. chemii ciężkiej.

Ważną funkcję w województwie dolnośląskim w zakresie wspierania innowacyjności pełnią również:

- inkubatory przedsiębiorczości (Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Uniwersytecie Wrocławskim, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Politechniki Wrocławskiej);
- Wrocławski Medyczny Park Naukowo-Technologiczny – jest instytucją otoczenia biznesu, która stanowi punkt styczny między środowiskiem naukowym, światem biznesu i społecznością lokalną. Jest inicjatorem i koordynatorem nowego przedsięwzięcia pt. „Ogólnopolski Klaster e-ZDROWIE”, który gromadzi tematykę nowoczesnych technologii ICT w ochronie zdrowia zarówno w zarządzaniu, jak i w zakresie telemedycznych systemów wspomagania opieki nad chorymi¹⁸;
- Ośrodek Transferu Wiedzy i Technologii Uniwersytetu Wrocławskiego – jego istotą funkcjonowania jest wzmocnienie współpracy między środowiskiem naukowym a szeroko pojętą sferą gospodarki. Celem nadrzędnym jest stworzenie

¹⁶ <http://www.t-park.pl>.

¹⁷ <http://www.letia.pl>.

¹⁸ <http://www.parkmedyczny.pl>

modelu aktywnej komunikacji pomiędzy ośrodkami akademickimi a MŚP z regionu Dolnego Śląska¹⁹;

- Wrocławskie Centrum Transferu Technologii Politechniki Wrocławskiej, którego misją jest podniesienie efektywności i konkurencyjności przedsiębiorstw przez innowacje²⁰;
- Klaster „Wspólnota Wiedzy i Innowacji w Zakresie Technik Informatycznych i Komunikacyjnych” – jego celem jest stworzenie platformy współpracy polskich oraz europejskich innowacyjnych firm działających w branży technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT), instytucji korzystających z technologii informatycznych, wyższych uczelni, specjalistycznych szkół teleinformatycznych i władz regionalnych²¹;
- Wrocławskie Centrum Akademickie, które jest platformą współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a środowiskiem akademickim we Wrocławiu w celu wspierania działań na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki wrocławskiej²².

Na Dolnym Śląsku działalność prowadzą również liczne agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, takie jak: Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej SA, Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego SA, Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG SA w Nowej Rudzie, Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG SA w Legnicy, Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Jeleniej Górze, Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Wałbrzychu, Dolnośląska Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości we Wrocławiu, Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Jeleniej Górze i Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego SA. Utworzona w 2005 r. Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej SA należy do najprężniej działających instytucji otoczenia biznesu. Celem agencji jest aktywizacja gospodarcza aglomeracji wrocławskiej przez przyciąganie inwestorów, w tym podmiotów z sektorów wysokich technologii. Agencja oferuje kompleksową pomoc przy powstawaniu nowych inwestycji, m.in. przez poszukiwanie terenów inwestycyjnych oraz wspieranie rozwoju działalności gospodarczej. Agencja odegrała znaczną rolę w przyciągnięciu na Dolny Śląsk inwestycji takich firm, jak: Google, UPS, Credit Suisse oraz WIPRO²³.

Potencjał instytucjonalny Dolnego Śląska to 120 instytucji wspierających (np. Dolnośląska Izba Gospodarcza, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej, Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego), z których blisko połowa prowadzi aktywność w zakresie wspierania przedsiębiorczości, transferu technologii i rozwoju lokalnego. Najlepiej rozwinięta jest działalność szkoleniowo-doradcza i informacyjna. Praktycznie wszystkie instytucje mają w swojej ofercie tego typu

¹⁹ <http://www.otwt.uni.wroc.pl>.

²⁰ <http://www.wctt.pl>.

²¹ <http://www.ict-cluster.wroc.pl>.

²² <http://www.eitplus.wroclaw.pl>.

²³ *Dolny Śląsk...*, wyd. cyt., s. 19.

usługi. Poza tym można wskazać wiele pionierskich i wysoko ocenianych inicjatyw w regionie (np. Wrocławski Park Technologiczny, Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze itp.).

Ważnym elementem jest także administracja państwowa i samorządowa. Warto wspomnieć, że ważną jednostką, która zajmuje się wspieraniem innowacyjności w regionie, jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, a dokładnie powołany w 2008 r. Dział ds. Innowacyjności i Konkurencyjności (w Wydziale Rozwoju Gospodarczego w Departamencie Rozwoju Regionalnego), do zadań którego należy:²⁴

- nadzór oraz koordynacja prac związanych z wdrażaniem i monitorowaniem DSI,
- realizacja działań ukierunkowanych na promocję innowacyjności w województwie,
- współpraca z samorządem gospodarczym, stowarzyszeniami gospodarczymi i organizacjami zawodowymi oraz MŚP w zakresie rozwoju gospodarczego i innowacji,
- współpraca z administracją rządową, właściwymi instytucjami wdrażającymi, instytucjami naukowo-badawczymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami (krajowymi i zagranicznymi) w zakresie programów europejskich dotyczących innowacyjności,
- opiniowanie propozycji programów dotyczących problematyki innowacyjności w ramach RPO oraz DSI i SRWD,
- pilotowanie zgłoszonych projektów regionalnych w ww. zakresie, wymagających wsparcia organizacyjnego i finansowego,
- przygotowywanie propozycji opinii dotyczących zagadnień, dokumentów związanych z problematyką innowacyjności,
- udział w przygotowaniu propozycji udzielania dotacji przedmiotowych i podmiotowych dla jednostek realizujących zadania w zakresie DSI,
- współpraca przy realizacji interregionalnych i międzynarodowych programów poprawy konkurencyjności innowacyjności finansowanych z udziałem środków budżetu województwa dolnośląskiego²⁵.

²⁴ Zarządzenie nr 59/2008 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań Departamentu Rozwoju Regionalnego.

²⁵ N. Derlukiewicz, *Regionalne strategie innowacji jako czynnik wzrostu konkurencyjności regionów w Unii Europejskiej*, Rozprawa doktorska, UE, Wrocław 2009, s. 183-209.

4. Podsumowanie

Podsumowując, można stwierdzić, iż województwo dolnośląskie ma znaczny potencjał, który daje możliwości do tworzenia innowacyjnej gospodarki w regionie. Szczególnie istotnymi elementami tego potencjału są: silne ośrodki naukowo-badawcze, liczne instytucje otoczenia biznesu, parki technologiczne oraz dobrze rozwinięte branże przemysłu, takie jak: górnictwo i przetwórstwo miedzi, wydobywanie węgla brunatnego, produkcja wyrobów chemicznych, produkcja maszyn, urządzeń i aparatury elektrycznej, produkcja podzespołów i części pojazdów mechanicznych²⁶. Dolny Śląsk ma znaczny i dość zróżnicowany potencjał biznesowy, który może być chłonnym rynkiem dla różnorodnych innowacji oraz obszarem, w którym będą powstawać i dojrzewać innowacje. Dolny Śląsk znajduje się wśród czterech najsilniejszych regionów Polski pod względem rozwoju przedsiębiorczości. Ponadto nasycenie sektora MŚP przedsiębiorstwami działającymi w sferze wysokiej technologii jest także najwyższe w kraju. Istnieją także przesłanki do stwierdzenia, że dolnośląskie przedsiębiorstwa gotowe są do współpracy przy tworzeniu regionalnego systemu innowacyjnego. Dolny Śląsk jest jednym z czterech najlepiej rozwiniętych i najbardziej atrakcyjnych regionów w Polsce. Jednakże w porównaniu z innymi regionami europejskimi wypada zdecydowanie słabiej, szczególnie w zakresie przeznaczania środków na B+R czy też aktywności patentowej. W rankingu innowacyjności europejskich regionów z 2006 r. pt. „European Regional Innovation Scoreboard” Dolny Śląsk znajduje się dopiero na 150 miejscu wśród 208 regionów uwzględnionych w raporcie. Zatem można powiedzieć, że w kontekście innowacyjności w regionie Dolnego Śląska jest jeszcze wiele do zrobienia. Jedną z szans na osiągnięcie w przyszłości przez Dolny Śląsk lepszej pozycji w tym rankingu jest bardziej efektywne wykorzystanie potencjału znajdującego się w regionie oraz implementacja opracowanej w 2005 r. Dolnośląskiej Strategii Innowacji.

Literatura

- Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2008*, red. T. Kalinowski, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2008.
- Derlukiewicz N., *Regionalne strategie innowacji jako czynnik wzrostu konkurencyjności regionów w Unii Europejskiej*, Rozprawa doktorska, UE, Wrocław 2009.
- Dolnośląska Strategia Innowacji*, Wrocław 2005.
- Dolny Śląsk regionem wiedzy i innowacji*, red. M. Zawicki, Ernst&Young, Wrocław 2008.
- Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013*, Ministerstwo Gospodarki, Departament Rozwoju Gospodarki, Warszawa 2006.
- Konkurencyjność Polski w procesie pogłębiania integracji europejskiej i budowy gospodarki opartej na wiedzy*, red. T. Michalski, K. Piech, SGH, Warszawa 2008.
- Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013*.

²⁶ Opracowano na podstawie: *Dolnośląska Strategia ...*, wyd. cyt., s. 18-20 oraz *Strategia Rozwoju...*, wyd. cyt., s. 29-38.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku, do Uchwały nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 roku, Wrocław 2005.
Zarządzenie nr 59/2008 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań Departamentu Rozwoju Regionalnego.

Źródła internetowe

<http://www.dolnyslask.pl>.
<http://www.eitplus.wroclaw.pl>.
<http://www.ict-cluster.wroc.pl>.
<http://www.letia.pl>.
<http://www.otwt.uni.wroc.pl>.
<http://www.paiz.gov.pl>.
<http://www.parkmedyczny.pl>.
<http://www.technologypark.pl>.
<http://www.t-park.pl>.
<http://www.wctt.pl>.

POTENTIAL OF LOWER SILESIA IN THE ASPECT OF CREATING THE INNOVATION ECONOMY

Summary: The article presents characteristics of the Lower Silesia region and describes the potential that can promote innovation in the region. Particular attention was paid to the technology parks, universities, business incubators and other institutions and organizations operating to increase innovation.